

אמנם הרמב"ם בזמני המלכות מזה י"ה כהן ואם אי אפשר לכתוב יקנינו או ישכור מי שיכנהו הרי דם"ל דקני' יואל ואפ"ה כהן בסוף מלכות העשין מלכות זו אינו טעם בנשים ובע"כ דהיה לו עוד מקור אחר לפוטין ו"ע :

[י] וברברים הללו יש מקום ללמוד זכות על מה שנהגו להחזיק כמה אנשים להשתתף ביהלל לכתוב

ס"ת וכבר דיברו האחרונים בזה אם יולאים בשל שותפות ולכאורה נראה להוכיח דאין יואל בשל שותפות מהא דפרק אביי לרבה מהא דהניא וסוד לשמו ס"ת שלא יתגלה בשל אחרים מלך חין הדיוט לא והרי המ"ל דשותפות איכא בינייהו דהדיוט יואל בו ומלך אינו יואל ומלחתי למחבר א' שעמד על הזכות זו * ולדברינו יש מקום לדחותה דהנה בשו"ת בית אפרים הלך יו"ד סי' ס"ג הביא דברי התוס' בסוכה דף כ"ו דמש"ה אינו יואל באתרוג של שותפות אע"ג דהניב לכס דמשיב דכתיב ולקחתם בלשון רבים דדרשין שיהיה לקיחה לכל אול"ה כתיב נמי לכס וא"כ גבי ס"ת דכתיב לכס לריד להיות יואל בשל שותפות * אמנם באתרוג י"ל דגם בס"ת כיון דכתיב כהן מוכרז לכתוב לכס והא דלרין לכתוב כהן בשון רבים הוא משום דבקה ס"ת אינו יואל * ואמרי' במנחות הגיה בו אות א' כאלו כהנו וי"ל דזה נפקא לן מלשון כהנו דאפילו שנים שכתבו יולאין בו היינו שהאחד כהן מקלחו והשני קנה ממנו והשלימו אבל בשותפות אינו יואל רק זה הוא אם בקנה א"י בו אבל אם נאמר דגם בקנה כולה יואל בו עיקר החיוב וא"כ מה"ת א"ל להגיה בו אות א' כלל שפיר מכל לדקדק מדכתיב לכס לשון רבים דיואלין בשל שותפות ולפי"ז יש לקיים קצת המנהג דרק לרבה דקאמר שאינו יואל בירושלם וה"ה בקני' ולדידי' איננו עריך כהן להגיה בו אות א' ואינו יואל בשל שותפות והקשה לו אביי שפיר מלך חין הדיוט לא אבל להמסקנה לפי דעת רש"י דיואל בירושלם ובקני' ומדאורייתא א"ל להגיה בו כלל שפיר יולאין בשל שותפות :

סימן ז

אי יכול לסיים ספר ראשון בסוף הדף ולהחיל השני דף השני או לא :

במסכת ז"צ דף י"ג הניא הרוגה לדבק תורה ונביאים כו' ומסיים מלמטה ומתחיל מלמעלה ופרש"י דל"ל להניח ד' שיטין * וכנהי התוס' דקאי על צין נביא לנביא אבל בס"ת מוכרז להניח ד' שיטין בין ספר לספר * שוב כנהי התוס' בשם הרי"ב"א דגם בנביא מוכרז להניח ד"ס רק ה"פ דבנביא מותר לסיים נביא א' למטה בעמוד ולהחיל הנביא הב' בעמוד הב' אבל בין ספר לספר בס"ת מוכרז לסיים החומש הראשון באמצע העמוד ולהחיל חומש הב' בלוחו עמוד ע"מנו והטעם כדי שלא יבא לחתוך זה מזה והביא התוס' שכן הניא להדיא בירושלמי * והנה הסופרים שבה"ז אינם זהירין בזה וכבר העיר זה בספר מגן האלף להוריס דל"ל יפה הם עושין * ובאמת אע"ג מדוע לא נזכר דין זה של הרי"ב"א בשו"ע יו"ד בהל' ס"ת והב"י ביו"ד סי' רפ"ג הביאו אבל בשו"ע לא הוצא כל דעור * והנה אע"ג לי * על הרי"ב"א דהרי במנחות דף נמ"ד חתא אומר רב הכותב ס"ת ובלא לגמור גומר ואפי' באמצע הדף מיהיבי הכותב ס"ת ובלא לגמור לא יגמור באמצע הדף ומשע' כי קאמר רב בחומשין של ס"ת הרי דמוקים דרב איירי בין ספר לספר בס"ת ולא בסוף ס"ת ומדקאמר רב גומר ואפי' באמצע הדף הא מוכרז דלגמור החומש הראשון למטה בעמוד פשיטא דטפי עדיף רק קמ"ל דגם באמצע יוכל לגמור ולהרי"ב"א הא מוכרז דוקא לגמור באמצע הדף ו"ע :

אמנם באמת יש לישב זה ואדרבה להרי"ב"א יתיישב יותר הך סוגיא דמנחות דקאמר שם רב יוסף הני תרתי מילי אמר רב בספרים והניא תיבתא וכתבו שם התוס' בד"ה ותניא דלא הוי תיבתא בגמורה דהרי משני כי קאמר רב בחומשין של ס"ת חלל דדומק מהר"ם * ולהרי"ב"א ניהא הא דקרי ליה רב יוסף תיבתא דהא דקאמר רב בחומשין לא הוי רק לתוך הך דלא היקשה על רב מהך ברייתא דמביא שם

דבסוף ס"ת לא יגמור באמצע הדף אבל אחרי הוי לרב תיבתא דהא לפי מה דמהר"ק דרב קאי בחומשין מוכח דבין ספר לספר יכול לסיים גם בסוף הדף מדקאמר גומר ואפי' באמצע הדף וקשה עליו מהך ברייתא דז"צ שהביאו התוס' שכן תניא להדיא בירושלמי דמוכרז דוקא לגמור באמצע הדף וא"כ ממ"ל הוי תיבתא לרב : **ובזה** נעמוד על כוונת רש"י במנחות שם דבאר דמשני כי קאמר רב בחומשין פריך והאמר רב לעיני כל ישראל באמצע ומשני הניא באמצע השיטה חתמה והדר אמרי' רבן אמרי אף באמצע שיטה רב אפי' אחר באמצע שיטה דבזרי רש"י הלל אינם מוכנים דהיאך י"ל דגם באמצע הדף והרי זה הוכיח מברייתא דהניא בהדיא דלא יגמור באמצע הדף ו"ע * אבל לדברינו ניהא דהרי זה מוכרז דרב חולק על ברייתא אחת ממ"ג דאם מימרה הראשונה של רב קאי על סוף ס"ת חולק בע"כ ענ הברייתא דמביא שם במנחות ואם נאמר דקאי על חומשין ששם"ת ומוכרז דס"ל בחומשין יכול לגמור גם בסוף הדף א"כ בע"כ חולק על הברייתא דירושלמי הנ"ל ומש"ה ס"ל לרבן דרב קאמר דלעני כל ישראל גם באמצע הדף וקאי רב על סוף ס"ת ובבין ספר לספר ס"ל כהברייתא דירושלמי דמוכרז לסיים באמצע הדף ורב אפי' קאמר להיפוך דלא באמצע הדף ומימרה הראשונה קאי על חומשין וחולק על הירושלמי * ואע"ג דרש"י אינו מפרש זצ"כ כהרי"ב"א בהך דמסיים מלמטה ומתחיל מלמעלה מ"מ הרי גם רש"י מודה דדברי הרי"ב"א הנם ברייתא מפורשת בירושלמי * וא"כ לפי מה דמסקי ר"א דבאמצע השיטה דוקא קאמר ואפסיקא הלכה שם כן הרי חולק רב להדי' על הך דירושלמי ומש"ה לא הביאו בשו"ע * כן נראה נכון ומ"מ ודאי דיש להזהר לכתחילה בזה שלא יעשו הסופרים כן אחרי שלא מלאהי מי שיסורר בזה :

יו"ד סי' רפ"ג מותר לדבק תורה ונביאים בדרך אחד ע' כ"מ פרק ז' מה' ס"ת שדחק ליתן טעם על הא דפסק כר' מאיר ועיי' בהגהות אשרי פ"א דז"צ דדעתו לפסוק כר' * והכמים דאסרי ולא ידעתי למה והרי בגמרא חתא אומר רבי מעשה והביאו לפנינו תורה נביאים כהניס בדרך א' והשגרכו ומעשה רב * גם נראה עוד רחיה לזה דז"צ דף י"ג קאמר שמואל על הא דתנן וכתבי הקודש אע"פ ששניהם רויים לא יחלקו לא יצאו חלל בדרך אחד אבל בשני כריס חולקים ומוקים לה שם כשניהם רויים ובדאי קשה דא"כ מאי קמ"ל שמואל ביון דהוי צב' כריס דליכא בזיון וגם שניהם רויים והרי גם אם רצו למכור לאחר כך אחד רשאים וא"כ הא פשיטא דשחפין חולקין אותם ועיי' בחידושי הרמב"ן שכתב דקמ"ל דאין בזה איסור משום מוכר ס"ת ובדברים אלו מדוקדק לנו היטב דברי רש"י שם שכתב בד"ה אבל צב' כריסות כגון תורה בדרך א' ונביאים בדרך א' ולכאורה קשה מאי ראה רש"י בזה אבל כוונתו דלא נפרש צ' כריסות על צ' נביאים וזה רש"י לשלול זה דא"כ לא הוי מלי לאוקמא כשניהם רויים דהוי קשה פשיטא דהרי כהן הב"י בחומש ס' רמ"ח דבאשרי ספרים חין איסור במכירתו ואע"ג דביו"ד סי' ע"ב מביאר דכל הספרים חין למכור כבר כתב הכה"ג שם דאיסורא ליכא ועיי' במג"א סי' קנ"ב ס"ק כ"ב ומש"ה כתב רש"י דקאי על תורה ונביאים וקמ"ל שמואל דכה"ג בחלוקה שותפות חין צ' משום מכירת ס"ת וא"כ דהשני כריסות דקאמר שמואל קאי על תורה ונביאים ומדקאמר לא שנו חלל בדרך א' מוכח דמותר להדביק תורה ונביאים כאחד ובר"מ אמנם מלאהי בשיטה מקובלת שהביא דבירושלמי אוסר לחלוק גם צב' כריסות כדי שיתועדו לגמור וא"כ חין רחיה מכאן דהא י"ל דשמואל קאי על צ' נביאים וקמ"ל דלא כהירושלמי :

סימן ח

יחקור צו"ס שנתנו בהכ"נ במתנה לא' אם נפק הקדושה מינה ויכול להשתמש בה או לא :

במסכת מגילה דף כ"ו חתא מתנה פליגי בה ר"א ורבנא חד אסר וחד שרי מאן דאסר במה תפקע קדושה * **מית** ומאן